

Шлях самовідданого служіння аграрній науці (до 80-річчя від дня народження Миколи Петровича Поліщука)

У грудні 2016 року виповнилося б 80 років Миколі Петровичу Поліщуку – відомому вченому-аграрнику, доктору економічних наук, професору, заслуженому діячеві науки і техніки України.

Народився Микола Петрович 7 грудня 1936 року в с. Краснопіл Чуднівського району Житомирської області в селянській родині. У 1944-1954 роках здобув середню освіту. Служив у Військово-морському флоті (1954-1959 рр.). Навчався в Українській сільськогосподарській академії (1959-1964 рр.), після закінчення якої, як найкращий випускник був направлений на роботу в Український науково-дослідний інститут економіки і організації сільського господарства (нині Національний науковий центр „Інститут аграрної економіки”), де працював майже 30 років – молодшим, старшим, провідним, головним науковим співробітником, завідувачем сектору.

На засіданні вченої ради згаданого Інституту в 1970 році захистив кандидатську дисертацію "Організація оплати праці робітників у скотарських господарствах", а в 1993-му – докторську "Матеріальне стимулювання праці в сільськогосподарському виробництві". У 1976 році йому присвоєно вчене звання старшого наукового співробітника. З 1998 року – професор.

Свій шлях у науку розпочав наприкінці 60-х – на початку 70-х років минулого століття, коли відбулися трансформація сільськогосподарського виробництва в напрямках кооперації, спеціалізації та концентрації колгоспного виробництва й перехід від натуральної до гарантованої оплати праці та широке застосування матеріального стимулювання за результатами господарської діяльності.

У цих умовах розробка глибоких науково-теоретичних і практичних основ оплати праці й матеріального стимулювання працівників визначала успіх перетворень у то-

гочасному сільському господарстві. Ключова роль у цих дослідженнях належала відділу організації нормування та оплати праці Українського науково-дослідного інституту економіки і організації сільського господарства під керівництвом видатного вченого М.І. Нижнього та когорта вчених економістів-аграріїв його наукової школи, яскравим представником якої став Микола Петрович Поліщук.

У 70-ті й 80-ті роки ХХ ст. Миколою Петровичем опрацьовано численні рекомендації щодо вдосконалення оплати праці сільськогосподарських працівників, посилення їх матеріальної заінтересованості в кінцевих результатах. Вагомими є також розробки вченого щодо застосування прогресивних форм оплати праці при досконаліших формах організації виробництва, а також матеріального стимулювання керівників і спеціалістів залежно від валового доходу та інтенсивності використання землі.

М.П. Поліщук як знаний вчений у галузі економіки агропромислового виробництва активно працював у науково-методичних комісіях тодішнього Міністерства сільськогосподарства, а згодом Міністерства аграрної політики України, був членом Всеукраїнського конгресу економістів-аграрників.

Із початком ринкових трансформацій в економіці України М.П. Поліщук проводив дослідження актуальних проблем формування ринку робочої сили в аграрному секторі економіки, приділяв значну увагу питанню організації праці, зокрема колективному підряду й менеджменту. Групою авторів під керівництвом М.П. Поліщука були розроблені відповідні рекомендації з цих питань.

Із 1994 року свою науково-педагогічну діяльність він присвятив підготовці фахівців-економістів для аграрного сектору економіки в Державній агроекологічній академії України (нині Житомирський національ-

ний агроекологічний університет) на посаді професора, а згодом був обраний на конкурентній основі завідувачем кафедри менеджменту організації, на якій працював до останніх днів свого життя.

Тут він протягом багатьох років (1996-2004 рр.) був головою спеціалізованої вченої ради по захисту кандидатських і докторських дисертацій Житомирського національного агроекологічного університету, членом спеціалізованої вченої ради ННЦ „ІАЕ”. Свій багатий життєвий та науковий досвід він передавав студентам і здобувачам.

Науковий доробок М.П. Поліщука – 130 наукових праць із теоретичних та прикладних досліджень обсягом близько 110 обліково-видавничих аркушів. Під його керівництвом захистили кандидатські дисертації п'ять аспірантів.

Плідна наукова й громадська діяльність Миколи Петровича відзначена державними і галузевими нагородами країни. Серед колег, друзів та фахівців АПК Микола Петрович

користувався високим авторитетом як самотужня творча особистість. Учений вирізнявся високою ерудицією, надзвичайною компетенцією і комунікабельністю. вмів ефективно організувати науково-дослідний процес. Йому були притаманні чуйність та уважне ставлення до людей, глибина мислення, новаторські методи наукових досліджень, виняткова працездатність і цілеспрямованість, діяльність в ім'я піднесення науково-педагогічної аграрної науки. Його працездатність, урівноваженість, витримка, чесність та доброта, висока культура й організованість у роботі створили заслужений авторитет серед широкого загалу науковців, практиків і донині є прикладом самовідданого служіння аграрній економічній науці.

Колеги та друзі Миколи Петровича пам'ятають його як чудову людину, авторитетного вченого, який зробив значний внесок у розвиток вітчизняної аграрної економічної науки й освіти, економіки сільського господарства України.

ЛУПЕНКО Ю.О., академік НААН

МАЛІК М.Й., академік НААН

*ВІТВИЦЬКИЙ В.В., доктор економічних наук
Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки»*

*

Світлій пам'яті знаного вченого економіста – аграрника ПРОТАСОВА Володимира Юхимовича (до 90-річчя від дня народження)

19 грудня 2016 р. загально визнаному вченому-аграрнику в Україні та країнах колишнього Радянського Союзу, кандидату економічних наук, одному з реальних фундаторів формування наукового процесу в Інституті економіки і організації сільського господарства, автору численних наукових розробок із питань економіки аграрного сектору, а саме собівартості, цін та рентабельності, державних закупок сільськогосподарської продукції, еквівалентності економічних відносин і міжгалузевого цінового па-

ритету Протасову Володимирі Юхимовичу виповнилося б 90 років.

Народився Володимир Юхимович у с. Новотимофіївка Іванівського району Херсонської області в сім'ї селянина. У 1943 р. закінчив 9 класів місцевої середньої школи. Призваний на службу до лав Червоної Армії у січні 1944 р. Після демобілізації, з жовтня 1950 р. продовжив навчання у середній школі.

Із 1951 по 1956 р. навчався на економічному факультеті Київського державного університету ім. Т.Г. Шевченка, по закін-